

VOORSTEL AAN HET COLLEGE VAN DE GEMEENTE ROERMOND

Onderwerp: Invoering landelijk tarief jeugdbescherming en jeugdreclassering

Zaaknummer: 135834-2023

Datum: 28 februari 2024

Inleiding

Op 23 oktober 2023 zijn de bestuurlijke afspraken tussen Rijk en VNG over het hanteren van een landelijk tarief voor de uitvoering van Jeugdbescherming en Jeugdreclassering vastgesteld en gepubliceerd (zie bijlage 1). De kern daarvan is om landelijk bij alle Gecertificeerde Instellingen (GI's) te komen tot een caseloadverlaging. Reden hiervoor is dat de werkdruk bij instellingen voor jeugdbescherming (JB) en jeugdreclassering (JR) de laatste jaren structureel te hoog is. Hierdoor ontstaan wachtlijsten en krijgen ouders en kinderen niet altijd de zorg en aandacht die ze nodig hebben. Om dat tegen te gaan, zijn er op landelijk niveau bestuurlijke afspraken gemaakt en een handreiking opgesteld over de invoering van landelijke tarieven voor JB en JR en de bekostiging van de GI's (zie bijlage 2). De afspraken gaan in op 1 januari 2024, waarbij het de bedoeling is dat binnen twee jaar alle jeugdzorgregio's de landelijke tarieven hanteren. Dit voorstel schetst de gevolgen van het landelijk tarief voor onze gemeente (zie bijlage 3 en 4) en regio en bevat een voorstel voor de invoering van het landelijke tarief (zie bijlage 5). Na de invoering van het landelijk tarief zal de subsidieregeling hierop worden aangepast met aanvullende afspraken en verplichtingen zoals in de handreiking voorgesteld. Specifiek voor Bureau Jeugdzorg Limburg (BJZ) betekent dit aanvullende afspraken over het buffervermogen en de hoogte van de bijzondere kosten. Voor de andere twee gecertificeerde instellingen (GI's), William Schrikker Stichting (WSG) en Leger der Heils (LdH) voorziet de handreiking hier al in. De aangepaste subsidieregeling zal aan uw college worden voorgelegd ter besluitvorming.

Voorstel

Het college heeft besloten:

1. het landelijk tarief JB en JR, zoals onderdeel van de 'Bestuurlijke afspraken landelijk tarief en bekostiging jeugdbescherming en jeugdreclassering en bijbehorende Handreiking' d.d. 23 oktober 2023, toe te passen voor de drie gesubsidieerde Gecertificeerde Instellingen per 1 januari 2024;.
2. bijlage 1 van de 'Subsidieregeling Jeugdbescherming en Jeugdreclassering Midden-Limburg Oost 2023 en verder' met terugwerkende kracht per 1 januari 2024 herzien vast te stellen (zie bijlage 5);
3. de middelen die het Rijk hiervoor vanaf 2024 via het gemeentefonds beschikbaar stelt structureel toe te voegen aan de budgetten voor JB en JR;
4. de subsidieverleningen aan de drie gesubsidieerde Gecertificeerde Instellingen voor het jaar 2024 inclusief de bevoorschotting, onder voorbehoud van besluitvorming door de colleges van de gemeenten Echt-Susteren, Roerdalen en Maasgouw, aan te passen conform bijgevoegde conceptbeschikkingen (bijlage 6, 7 en 8);

Argumenten

1.1 tot en met 4.1 Het landelijk tarief is gebaseerd op gedegen onderzoek bij de GI's en is nodig voor een adequate uitvoering van hun taken.

KPMG heeft bij alle GI's onderzoek uitgevoerd naar tarieven voor de uitvoering van hun wettelijke taken op het gebied van jeugdbescherming en jeugdreclassering en heeft op basis daarvan geadviseerd over een landelijk tarief. Met dit landelijk tarief zijn de GI's in staat de caseload van hun medewerkers te verlagen en de ondersteuning van hun medewerkers te verbeteren. Hierdoor kunnen de jeugdzorgwerkers van de GI's de jeugdigen en gezinnen waar JB of JR aan de orde is meer tijd en aandacht geven. Met eventuele aanvullende jeugdhulp werken ze aan duurzame verbetering van

situatie van de jeugdige en het gezin waardoor de jeugdbeschermingsmaatregel of jeugdreclasseringsmaatregel blijvend en mogelijk eerder kan worden afgesloten.

1.2 Op basis van de bestuurlijke afspraken stellen we voor BJZ vanaf 2024 het volledige landelijk tarief te betalen.

BJZ Limburg heeft, mede door verhoging van onze tarieven vanaf 2023, inmiddels een caseload verlaging weten te bewerkstelligen waardoor de stap naar de caseload die past bij het landelijk tarief realistisch en uitvoerbaar is. Ook zit ons huidige tarief al dichtbij het landelijk tarief (binnen een marge van 10%) waardoor we volgens de landelijke, bestuurlijke afspraken meteen in 2024 dienen over te gaan op het landelijk tarief.

1.3 & 3.2 Invoering van het landelijke tarief is een autonome ontwikkeling

Autonome ontwikkelingen zijn conform de P&C gids 2024 ontwikkelingen die op de gemeente afkomen, waar de gemeente zelf geen invloed op kan uitoefenen en er is geen keuzemogelijkheid in. Bijvoorbeeld op basis van wet- en regelgeving, areaaluitbreiding en prijsstijgingen. Ondanks dat de VNG handreiking op zichzelf niet bindend is, zijn we op grond van de Jeugdwet wel verplicht om reële tarieven te betalen. In dat kader is het verhoogde tarief dat eruit voortvloeit wel aan te merken als een verplichting waar het college geen invloed op heeft. Na besluit van uw college kunnen we deze stijging dan ook aanmerken als een autonome ontwikkeling.

Uw college is op basis van de Jeugdwet (artikel 2.4) immers verantwoordelijk voor de uitvoering van JB en JR. Dat betekent dat uw college moet voorzien in een toereikend aanbod van GI's. Uw college is ook verantwoordelijk voor de financiering van JB en JR en de daaruit voortvloeiende jeugdhulp. Met het hanteren van het landelijk tarief en de daarmee gehanteerde reële tarieven voor de uitvoering van maatregelen, geeft u uitvoering aan deze verplichting. Door KPMG is een uitgebreid kostprijsonderzoek gedaan waaruit blijkt dat het landelijk tarief een reël tarief is.

2.2 Met de landelijk werkende GI's zijn door de VNG passende tarieven overeengekomen als tussenstap naar het landelijk tarief.

De twee landelijk werkende GI's (William Schrikker Stichting en het Leger des Heils) zijn minder ver in het realiseren van de caseloadverlaging voor hun medewerkers. Zij zullen dus in stappen toegroeien naar het landelijk tarief. Om te voorkomen dat 42 jeugdzorgregio's apart afspraken met deze twee GI's over het ingroeipad willen maken, is afgesproken dat de VNG dit namens alle jeugdzorgregio's doet met het dringende advies aan de regio's om de afgesproken tarieven over te nemen. Hierin zijn voor beide GI's ook passende bedragen voor de bijzondere kosten opgenomen. Wij stellen voor dit VNG-advies te volgen.

2.3 De nieuwe tarieven vast te leggen in bijlage 1 van de 'Subsidieregeling Jeugdbescherming en Jeugdreclassering Midden-Limburg Oost 2023 en verder' en deze te publiceren

De nieuwe landelijke tarieven dienen officieel vastgelegd te worden, waardoor de bijlage 1 de tarieventabel in de subsidieregeling aangepast dient te worden.

3.2 Het Rijk stelt € 30 miljoen beschikbaar als bijdrage aan de tariefsverhoging t.b.v. de caseloadverlaging.

De invoering van het landelijk tarief kost op macroniveau in totaal € 60 miljoen. Het Rijk draagt daar met ingang van 2024 structureel € 30 miljoen aan bij. Van gemeenten wordt verwacht dat zij het andere deel betalen vanuit de verwachte daling van het aantal maatregelen (zie verder financiële consequenties). De middelen van het Rijk worden toegevoegd aan het gemeentefonds. Daarmee zijn ze niet gelabeld. Om de verhoging van de tarieven naar het landelijk tarief te kunnen betalen, is het nodig dat de rijksmiddelen structureel worden toegevoegd aan de budgetten voor JB en JR.

4.1 De gemeente Roermond is voor Midden-Limburg Oost gemandateerd om de subsidie aan de GI's af te handelen.

De gemeente Roermond voert de ‘Subsidieregeling Jeugdbescherming en Jeugdreclassering Midden-Limburg Oost 2023 en verder’ namens de regio uit en is daarmee de aangewezen partij om de wijzigingen als gevolg van het landelijk tarief af te handelen. Wel dienen de gemeenten Echt-Susteren, Maasgouw en Roerdalen een besluit te nemen over de nieuwe landelijke tarieven. Hiervoor is de gemeente Roermond niet gemandateerd.

Kanttekeningen en risico's

1.1 en 3.1 De nieuwe tarieven zijn niet opgenomen in de huidige subsidieregeling JB en JR.

Om de nieuwe subsidiebedragen te verlenen, wijken we af van de geldende subsidieregeling. We doen dat vooruitlopend op aanpassing van de subsidieregeling aan de nieuwe afspraken (zie 6.1). Toch willen we de nieuwe subsidiebedragen snel richting de GI's communiceren zodat zij zo vroeg mogelijk in 2024 duidelijkheid hebben. Ook willen we de bevoorschotting zo snel mogelijk aan de nieuwe bedragen aanpassen zodat de GI's de ruimte hebben om in 2024 substantiële stappen te zetten om de caseload van hun medewerkers te verlagen. We passen de subsidieregeling hier vervolgens zo snel mogelijk op aan, waarna deze met terugwerkende kracht kan worden vastgesteld.

1.2 en 3.2 Het volgen van de handreiking is niet verplicht, maar wordt wel dringend geadviseerd.

De landelijke handreiking is een ‘modelafsprake’ die kan worden gebruikt door gemeenten om met GI's individuele afspraken te maken. Gemeenten zijn vrij in de keuze om al dan niet gebruik te maken van de handreiking. Tegelijkertijd zijn er natuurlijk wel bestuurlijke afspraken gemaakt met de bedoeling dat deze worden opgevolgd. In de bestuurlijke afspraken is ook opgenomen dat de VNG haar leden adviseert de handreiking toe te passen. Om dat te bevorderen zet de VNG haar informatiekanalen en communicatiemiddelen in. De VNG zal ook het gesprek aangaan met haar leden als die de handreiking niet volgen.

2.1 De gemeenteraad moet de middelen nog beschikbaar stellen uit het gemeentefonds

In het kader van de besluitvorming circulaire gemeentefonds dient uw college de gemeenteraad een voorstel te doen om de middelen voor het landelijk tarief beschikbaar te stellen uit het Gemeentefonds. Oftewel het is uiteindelijk aan de gemeenteraad om te bepalen middelen vrijgemaakt worden. Echter gezien het de landelijke handreiking en richtlijnen rondom het tarief, is het zeer aannemelijk dat de gemeenteraad het landelijk tarief ook aanmerkt als autonome ontwikkeling.

Historisch overzicht

- Vaststelling Subsidieregeling Jeugdbescherming en Jeugdreclassering Midden-Limburg Oost (8 november 2022), 6726-2022.
- Collegevoorstel subsidieverlening GI's 2024 (19 december 2023), 85758-2023

Financiële gevolgen

Bijlage 3 geeft de landelijke en provinciale tarieven voor de diverse maatregelen in het gedwongen kader weer voor het jaar 2024. Voor BJZ is dit inclusief de vastgestelde bijzondere kosten in 2023 omdat voor BJZ geen voorstel is gedaan voor bijzondere kosten behorende tot het landelijk tarief. Zoals bij 2.2 heeft de VNG, passend bij het landelijk tarief en de handreiking, afspraken gemaakt over de tarieven voor de twee landelijk werkende GI's. Over de hoogte van de definitieve bijzondere kosten zullen in 2024 nog gesprekken worden gevoerd met BJZ.

Als we de tarieven voor BJZ Limburg en de tarieven voor WSJBJR en het LdH op basis van de eigen prognoses van de GI's voor wat betreft de verwachte aantallen maatregelen in 2024 doorrekenen naar de subsidie voor 2024 (afgerond) voor onze regio dan geeft dat het volgende beeld:

BJZ	Gemeente	Verlening 2024 conform provinciaal tarief	Verlening 2024 conform landelijk tarief	Vershil
	Roermond	€ 1.548.657,44	€ 1.693.843,42	€ -145.185,98
	Echt-Susteren	€ 505.556,24	€ 562.117,54	€ -56.561,30
	Maasgouw	€ 274.366,53	€ 305.688,60	€ -31.322,07

	Roerdalen	€ 355.883,33	€ 396.565,34	€ -40.682,01
	Totaal	€ 2.684.463,54	€ 2.958.214,90	€ -273.751,36
WSS	Gemeente	Verlening 2024 conform provinciaal tarief	Verlening 2024 conform landelijk tarief	Verschil
	Roermond	€ 374.633,52	€ 412.214,22	€ -37.580,70
	Echt-Susteren	€ 140.112,00	€ 154.224,96	€ -14.112,96
	Maasgouw	€ 96.755,40	€ 110.122,77	€ -13.367,37
	Roerdalen	€ 64.382,76	€ 72.374,16	€ -7.991,40
	Totaal	€ 675.883,68	€ 748.936,11	€ -73,052,43
LdH	Gemeente	Verlening 2024 conform provinciaal tarief	Verlening 2024 conform landelijk tarief	Verschil
	Roermond	€ 155.483,76	€ 173.329,66	€ -17.845,90
	Echt-Susteren	€ -	€ -	€ -
	Maasgouw	€ -	€ -	€ -
	Roerdalen	€ 60.759,48	€ 65.690,90	€ -4.931,42
	Totaal	€ 216.243,24	€ 239.020,56	€ -22.777,32

Het landelijk tarief kost Roermond op basis van de huidige prognoses € 200.612,58 meer. Hiervan is de inschatting dat Roermond vanuit de rijksmiddelen € 135.000 aan compensatie ontvangt via het gemeentefonds (zie punt 3.1). Het restant van € 65.612,58 dienen we zelf te bekostigen (zie bijlage 9).

Gezien het hier om een autonome ontwikkeling gaat, zal bij de 1^e tussenrapportage 2024 voorgesteld worden aan de raad om het budget voor de kostenplaats 62515 jeugdbescherming met € 65.612,58 te verhogen voor 2024 vanuit de algemene middelen. Structurele bijstelling van het budget zal opgenomen worden als autonome ontwikkeling in de kadernota voor de begroting 2025. Bij kanttekening 1.2 is toegelicht waarom we deze stijging als een autonome ontwikkeling beschouwen.

Communicatie en participatie

Indien uw college en de colleges in de regio MLO instemmen met dit voorstel, verzendt de gemeente Roermond mede namens de overige gemeenten een aanvulling op de subsidieverleningsbrief aan de drie GI's.

Uitvoering en evaluatie

Indien uw college instemt met dit voorstel wordt de aangepaste bijlage bij de subsidieregeling op de voorgeschreven wijze gepubliceerd. Daarnaast zal het voorschot aan de GI's worden aangepast. Tegelijkertijd starten we met het inhoudelijk aanpassen van de subsidieregeling JB en JR die we op een later moment ter besluitvorming aan de colleges zullen voorleggen.

Advies bedrijfsvoering (Communicatie, Financiën, HR, I&S, Juridisch)

Vanuit bedrijfsvoering (juridisch en financiën) kan ingestemd worden met dit voorstel.

Middels het vaststellen en publiceren van de gewijzigde bijlage 1 wordt de (juridische) grondslag gecreëerd voor het toepassen van de landelijke tarieven.

De aanvullende middelen die de gemeente vanuit het Rijk gaat ontvangen, worden verwacht in de meicirculaire 2024. De verwachting is dat deze middelen in de circulaire als een taakmutatie beschikbaar worden gesteld. De gemeenteraad heeft de beleidslijn vastgesteld dat taakmutaties ingezet worden voor het doel waarvoor ze beschikbaar worden gesteld. Op deze manier is dit dus voldoende geborgd. De begroting zal gewijzigd worden bij een van de tussenrapportages 2024.

De benodigde extra middelen voor 2024 worden geclaimd in de 1^e tussenrapportage en structureel als autonome ontwikkeling bij de kadernota en vervolgens begroting 2025. Dit is conform vastgestelde uitgangspunten in de P&C gids 2024.

Publicatiedatum voorstel

Regulier.

Bijlagen

Bijlage 1: Bestuurlijke Afspraken Handreiking Bekostiging Jeugdbescherming en jeugdreclassering. Definitieve landelijke Bestuurlijke afspraken

Bijlage 2: Bijlage 2 Handreiking Landelijk tarief en bekostiging jeugdbescherming en jeugdreclassering.pdf - Definitieve landelijke Handreiking

Bijlage 3: Memo invoering landelijke tarieven JB en JR en impact op jeugdzorgregio's Limburg

Bijlage 4: Overzicht tarieven landelijke GI's (in Excel)

Bijlage 5: Gewijzigde Tarieventabel Subsidieregeling jeugdbescherming en jeugdreclassering Limburg 2023

Bijlage 6: Conceptbeschikking verlening BJZ 2024

Bijlage 7: Conceptbeschikking verlening LdH 2024

Bijlage 8: Conceptbeschikking verlening WSS 2024

Bijlage 9: MEMO Verdeling 30 mln via cluster Jeugd (BS 2023_10_30) CORRECTIE